

LAKIALOITE 126/2005 vp

Laki elatusturvalain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Tämä aloite on osa vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettia.

Yksinhuoltajuuden kasvu on yksi näkyvimmistä läntisissä hyvinvointivaltioissa tapahtuvista muutoksista. Kaikissa teollistuneissa länsimaissa yksinhuoltajien määrä on kasvanut ja samalla heidän asemansa muuttunut leskistä naimattomiin ja eronneisiin naisiin. Yksinhuoltajien toimeentuloa ja taloudellista hyvinvointia tutkittaessa oleellista tietoa saadaan, kun tarkastellaan yksinhuoltajien asemaa muihin lapsiperheisiin nähden, sillä sosiaalipolitiikka vaikuttaa eri perhetyyppeihin eri tavalla. Esimerkiksi Suomessa yksinhuoltajien taloudellinen asema suhteessa kahden huoltajan perheisiin on selvästi heikentynyt 1990-luvulla.

Tutkimusten mukaan yksinhuoltajien työssäkäynti sekä ansiotulojen osuus yksinhuoltajien tulopaketissa on vähentynyt. Samanaikaisesti sosiaaliturvan merkitys yksinhuoltajien toimeentulon turvaajana on kasvanut. Tämä johtuu lähinnä työmarkkinoilla tapahtuneista muutoksista. Yksinhuoltajien työttömyys on kasvanut, ja epätyypilliset työsuhteet ovat lisääntyneet. Tämä johtaa yksinhuoltajien riippuvuuteen hyvinvointivaltiosta, sillä työmarkkinoiden ulkopuolella elävien yksinhuoltajien toimeentulo on

riippuvaista valtion tulonsiirroista. Elatusvelvollisen osuus yksinhuoltajien toimeentulon turvaajana on vähäinen.

Yksi yksinhuoltajan taloudelliseen asemaan vaikuttava tekijä on elatustuen suuruus. Elatustuki on se etuus, joka maksetaan yksinhuoltajalle, jos elatusapu on jäänyt maksamatta tai lapsen isää ei ole vahvistettu. Elatustuki on myös eräänlainen elatusavun minimisumma, sillä jos elatusapu on elatustukea pienempi, yksinhuoltaja saa erotuksen kunnalta.

Yksinhuoltajien taloudellinen asema heijastuu suoraan heidän lapsiinsa. Yksinhuoltajaperheissä ollaan keskimääräistä useammin tilanteissa, jossa esimerkiksi lasten harrastusten valintaa joudutaan rajaamaan taloudellisista syistä. Yksinhuoltajien aseman parantaminen on tärkeää myös lasten tasavertaisten lähtökohtien turvaamiseksi.

Yksinhuoltajien aseman parantamiseksi esitämme, että elatustuki korotetaan 118,15 eurosta 140 euroon kuukaudessa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

elätusturvalain 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 7 päivänä elokuuta 1998 annetun elätusturvalain (671/1998) 7 §:n 1 momentti seuraavasti:

7 §

Täysimääräinen elätustuki

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 2006.

Elatustuen määrä on yhdelle lapselle 140 euroa kalenterikuukaudessa elatusvelvollisen osalta, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 2005

Anni Sinnemäki /vihr
Kirsi Ojansuu /vihr
Janina Andersson /vihr
Oras Tynkkynen /vihr
Erkki Pulliainen /vihr
Osmo Soininvaara /vihr
Jyrki Kasvi /vihr

Tarja Cronberg /vihr
Tuija Brax /vihr
Rosa Meriläinen /vihr
Irina Krohn /vihr
Heidi Hautala /vihr
Ulla Anttila /vihr